

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział 1	
Wprowadzenie	17
1.1. Rola świadka i znaczenie zeznań	17
1.2. Psychologia zeznań świadków	18
1.3. Współczesne kierunki badań nad oceną zeznań	19
1.4. Psychologiczna analiza treściowa	21
Rozdział 2	
Kategorie zeznań świadków	27
2.1. Ujęcie prawnicze	27
2.2. Ujęcie psychologiczne	31
2.3. Relacje między prawniczymi i psychologicznymi kategoriami zeznań	40
Rozdział 3	
Psychologiczna analiza treści zeznań	45
3.1. Geneza i rozwój badań nad psychologiczną analizą treściową	45
3.2. Statement Validity Assessment (SVA) — Ocena Prawdziwości Zeznania	51
3.2.1. Założenia metody	51
3.2.2. Przykład analizy zeznania z zastosowaniem SVA	59
3.3. Reality Monitoring (RM) — Monitorowanie Rzeczywistości	66
3.3.1. Założenia metody	66
3.3.2. Przykład analizy zeznania z zastosowaniem RM	73

3.4. Model Wielozmiennowej Analizy Zeznań Świadców Dorosłych – Multivariable Adults' Statements Assessment Model (MASAM) ...	78
3.4.1. Założenia metody	78
3.4.2. Przykład analizy zeznania z zastosowaniem MASAM	91

Rozdział 4

Różnice treściowe między wybranymi kategoriami zeznań	103
4.1. Przebieg badań własnych	104
4.1.1. Opis badań	104
4.1.2. Zeznania składane w postępowaniach karnych	104
4.1.3. Zeznania aktywnych uczestników, obserwatorów i osób zmyślających	108
4.1.4. Osoby oceniające	112
4.1.5. Arkusze do oceny zeznań	113
4.2. Różnice ilościowe	116
4.3. Różnice jakościowe	119
4.3.1. Zeznania wiarygodne i nieszczerze	119
4.3.2. Zeznania aktywnych uczestników, obserwatorów i zmyślane	124
4.4. Cechy relacji determinujące ocenę a rzeczywiste wskaźniki wartości zeznań	128
4.4.1. Kryteria treściowe, którymi kierują się osoby oceniające zeznania	129
4.4.2. Rzeczywiste różnice treściowe i wskaźniki wiarygodności zeznania	133

Rozdział 5

Psychologiczna analiza treściowa w praktyce	141
5.1. Szanse na prawidłową ocenę zeznań bez odwołania się do analizy treściowej	142
5.2. Zasady doboru psychologicznych metod diagnozy	143
5.3. Wyniki badań przeprowadzonych w warunkach polskiej praktyki sądowej	146
5.3.1. Wskaźniki niezawodności wykorzystane w badaniach	146
5.3.2. Łączne wyniki dla trzech metod analizy treściowej	146
5.3.3. Samodzielne oceny sędziów kompetentnych	148
5.3.4. Porównanie wyników dla trzech metod analizy treściowej ...	149
5.4. Czynniki wyznaczające poziom trafności oceny zeznania	151

5.5. Rozwiązanie awangardowe — analiza treści zeznań z wykorzystaniem algorytmów decyzyjnych	155
5.5.1. Drzewa klasyfikacyjne i decyzyjne	155
5.5.2. SVA z wykorzystaniem algorytmu decyzyjnego	157
5.5.3. RM z wykorzystaniem algorytmu decyzyjnego	166
5.5.4. MASAM z wykorzystaniem algorytmu decyzyjnego	178
5.5.5. Korzyści z analizy zeznań z zastosowaniem algorytmów decyzyjnych	186

Rozdział 6

Lingwistyczna i komputerowa analiza zeznań	193
6.1. Podstawy teoretyczne badań lingwistycznych	194
6.2. Lingwistyczne wskaźniki prawdziwości wypowiedzi	195
6.3. Badania nad lingwistycznymi wskaźnikami wiarygodności	197
6.3.1. Model badań lingwistycznych	197
6.3.2. Wyniki badań nad lingwistycznymi przejawami kłamstwa ...	199

Rozdział 7

Prawnicza analiza i ocena zeznań świadków	205
7.1. Rola procesowa dowodu z zeznań	205
7.2. Prawnicze reguły oceny wiarygodności zeznań	207
7.3. Prawnicza ocena wiarygodności zeznań w praktyce sądowej	212

Podsumowanie	219
---------------------------	------------

Aneks	227
--------------------	------------

A.1. Arkusz do analizy zeznań z zastosowaniem Statement Validity Assessment (SVA)	227
A.2. Arkusz do analizy zeznań z zastosowaniem Reality Monitoring (RM)	230
A.3. Arkusz do analizy zeznań z zastosowaniem Modelu Wielozmiennowej Analizy Zeznań Świadków Dorosłych — Multivariable Adults' Statements Assessment Model (MASAM)	233

Bibliografia	237
---------------------------	------------

Indeks osobowy	257
-----------------------------	------------

Indeks rzeczowy	261
------------------------------	------------